

BS/64/2013

PREFERENCJE PARTYJNE

W MAJU

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w maju¹, udział w nich wzięłoby – według własnych deklaracji – 54% Polaków, o 3 punkty procentowe mniej niż w kwietniu. Odnotowany w tym miesiącu spadek deklarowanej frekwencji wyborczej nie jest duży, ale poziom frekwencji jest najniższy od czasu wyborów w 2011 roku. W stosunku do wyników z ubiegłego miesiąca nieznacznie wzrósł odsetek osób wahających się, czy wziąć udział w głosowaniu oraz – w minimalnym stopniu – odrzucających z góry możliwość udziału w wyborach.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2012								2013				
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	w procentach												
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	57	60	58	56	59	59	59	56	58	58	56	57	54
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	14	15	14	16	15	17	17	21	15	15	15	14	16
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	29	25	28	29	26	24	24	23	27	27	29	28	29

W maju notujemy zmianę na pozycji lidera naszego rankingu. Po raz pierwszy od września 2007 roku najwięcej głosów zadeklarowanych uczestników wyborów zdobył PiS (26%). W porównaniu z kwietniem poparcie dla tego ugrupowania wzrosło o 3 punkty procentowe. Na drugie miejsce spadła główna partia rządzącej koalicji – PO, na którą chce głosować 23% ankietowanych deklarujących swój pewny udział w wyborach (spadek o 2 punkty procentowe). Na trzecim miejscu znalazło się SLD popierane przez 9% zadeklarowanych uczestników głosowania, zdobywając minimalnie więcej głosów niż przed miesiącem. Na stabilnym poziomie kształtują się notowania PSL, który trzeci miesiąc z rzędu zdobywa zaufanie 6% potencjalnych wyborców.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (276) przeprowadzono w dniach 9–15 maja 2013 roku na liczącej 1101 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 2

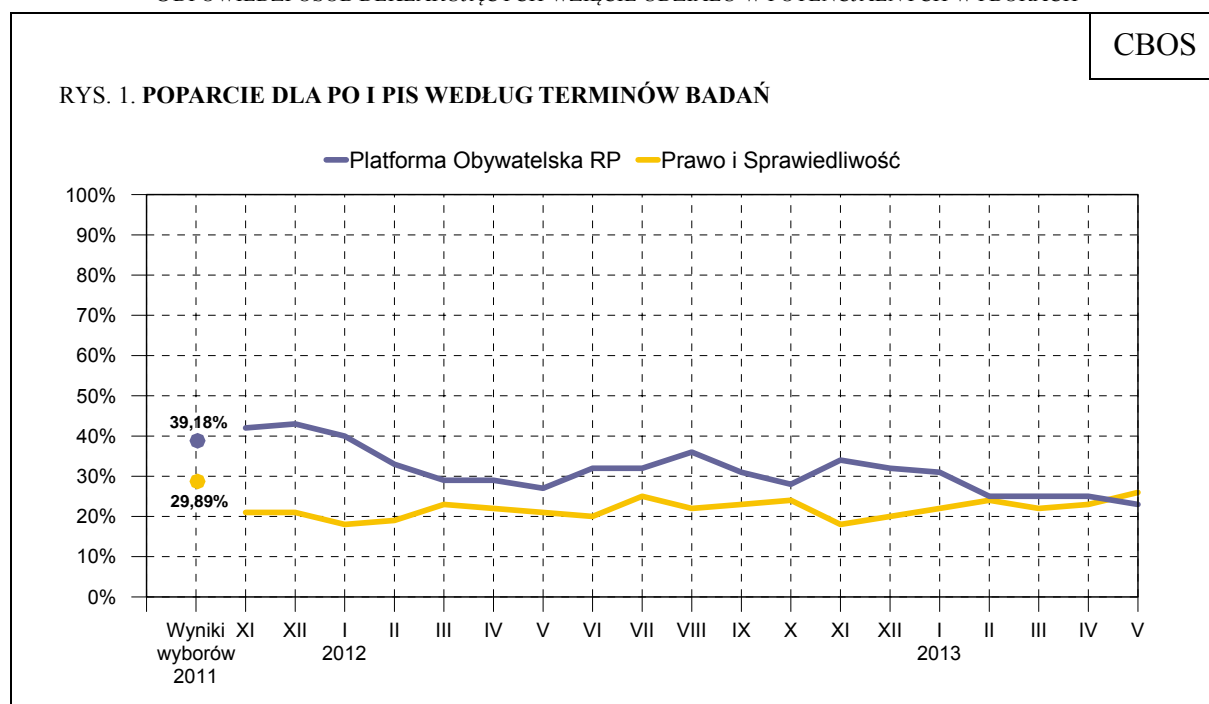
Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*																
	2012												2013				
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	w procentach																
Prawo i Sprawiedliwość	18	19	23	22	21	20	25	22	23	24	18	20	22	24	22	23	26
Platforma Obywatelska RP	40	33	29	29	27	32	32	36	31	28	34	32	31	25	25	25	23
Sojusz Lewicy Demokratycznej	4	8	8	9	12	9	9	8	8	8	9	8	8	7	10	8	9
Polskie Stronnictwo Ludowe	7	7	8	5	7	6	4	6	5	5	7	8	6	8	6	6	6
Ruch Palikota	8	9	8	6	7	3	5	5	4	4	4	5	4	5	6	2	4
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	2	2	2	3	2	1	1	2	1	1	2	2	2	2	4	2	2
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry	2	3	3	4	3	3	3	2	3	3	3	1	3	3	1	3	2
Polska Jest Najważniejsza	1	2	0	1	1	1	2	1	2	0	1	1	1	2	1	1	1
Polska Partia Pracy	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0
Inne	1	2	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2	1	1	2	3	1
Trudno powiedzieć	16	15	17	21	18	22	18	16	21	24	21	20	22	23	23	24	25
N=	592	564	548	554	569	603	553	564	569	584	555	624	702	632	592	647	583

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Gdyby wybory odbywały się w maju, do parlamentu nie weszliby przedstawiciele Ruchu Palikota. Co prawda partia ta poprawiła swoje ubiegłomiesięczne notowania, ale wzrost ten okazał się zbyt mały, by przekroczyć próg wyborczy (4%, wzrost o 2 punkty). Swoich zwolenników zyskały w maju Solidarna Polska i Nowa Prawica (po 2% głosów) oraz PJN i PPP (po 1% głosów).

Minimalnie wzrósł w tym miesiącu odsetek Polaków, którzy chcieliby wziąć udział w wyborach, ale nie wiedzą, które z ugrupowań aktywnych na scenie politycznej by poparli (25%).

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

Obecny układ sił na scenie politycznej wydaje się wyjątkowo klarowny – potencjalni wyborcy podzieli się na trzy podobnie liczne grupy: zwolenników PiS (26%); grupę osób, które nie wiedzą, na kogo głosować (25%) oraz – w tym miesiącu mniej licznych – sympatyków PO (23%). Pozostała jedna czwarta wyborców dzieli swoje poparcie między inne ugrupowania, wśród których najsilniejsze są obecnie SLD i PSL.

W maju obserwujemy (choć jeśli chodzi o skalę ledwie zauważalny) spadek chęci udziału w wyborach – obniżył się odsetek osób pewnych, że pójdą głosować, z drugiej zaś

strony wzrosła liczba tych, którzy chcieliby pójść do urn, ale nie wiedzą na kogo oddać głos. Praktyka pokazuje, że jeśli stan niezdecydowania utrzymuje się aż do prawdziwych wyborów, to osoby niezdecydowane także nie chodzą na głosowanie. Wydaje się, że ten niewielki spadek frekwencji co najmniej w części przyczynił się do znaczącej zmiany w rankingu partyjnym i do objęcia pozycji lidera przez główną partię opozycyjną. Stało się to, co zapowiadali w ostatnim czasie specjaliści, że zniechęcenie Polaków do udziału w wyborach, może skutkować wzrostem szans wyborczych PiS, który ma najbardziej zdyscyplinowany i wierny elektorat. Do spadku poparcia dla PO przyczyniły się zapewne także liczne w ostatnim czasie kłopoty rządzącej partii: sprawa odwołania ministra sprawiedliwości oraz inne perturbacje związane z prominentnymi politykami tego ugrupowania. Choć do wyborów pozostały jeszcze dwa lata, wynik ten stanowić może dla rządzących ostrzeżenie, że dotychczasowa strategia nie jest skuteczna.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udział	
		%	%	%	
Ogółem		54	16	29	1095
Płeć	Mężczyźni	59	12	29	531
	Kobiety	50	20	30	564
Wiek	18-24 lata	55	18	27	129
	25-34	45	25	31	221
	35-44	53	16	31	186
	45-54	61	13	26	181
	55-64	54	12	34	190
	65 lat i więcej	62	11	27	188
Miejsce zamieszkania	Wieś	54	16	30	428
	Miasto do 20 tys.	58	20	22	164
	20-100 tys.	61	14	26	210
	101-500 tys.	42	21	37	177
	501 tys. i więcej mieszk.	58	10	32	116
Wykształcenie	Podstawowe	48	15	37	237
	Zasadnicze zawodowe	47	13	40	275
	Średnie	58	15	27	369
	Wyższe	64	23	13	214
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	70	17	12	114
	Średni personel, technicy	69	6	25	39
	Pracownicy adm.-biurowi	50	26	25	64
	Pracownicy usług	48	19	33	86
	Robotnicy wykwalifikowani	50	13	37	129
	Robotnicy niewykwalifik.	39	21	40	63
	Rolnicy	51	19	31	56
	Pracujący na własny rach.	48	16	36	41
Bierni zawodowo	Renciści	51	15	34	72
	Emeryci	62	10	28	214
	Uczniowie i studenci	58	23	19	72
	Bezrobotni	44	16	40	83
	Gospodynie domowe i inni	48	22	30	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	59	21	20	166
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	61	10	29	78
	sekt. pryw. poza rolnict.	53	15	32	274
	prywatnym gosp. rolnym	46	21	34	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	54	18	28	158
	501-750	51	18	31	117
	751-1000	57	14	30	145
	1001-1500	54	15	32	165
	Powyżej 1500 zł	61	17	22	210
Ocena własnych war. mater.	Złe	56	13	31	154
	Średnie	52	17	31	508
	Dobre	57	16	27	433
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	65	10	25	64
	Raz w tygodniu	59	18	24	514
	1-2 razy w miesiącu	50	20	31	164
	Kilka razy w roku	50	15	35	223
	W ogóle nie uczestniczy	45	11	44	130
Poglądy polityczne	Lewica	57	14	29	195
	Centrum	50	18	32	379
	Prawica	73	14	13	259
	Trudno powiedzieć	40	18	42	263

Tabela 2

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?						
		Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Jest Najważniejsza (PJN)	Polska Partia Pracy – Sierpień 80 (PPP)	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawica Rzeczypospolitej (PR)	Prawo i Sprawiedliwość (PiS)
		%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		2	23	1	1	6	0	26
Płeć	Mężczyźni	3	21	1	1	8		25
	Kobiety	1	25	2	1	4	1	26
Wiek	18-24 lata	3	17	5	1	6		20
	25-34	6	23			2	2	26
	35-44		22	1		8		23
	45-54	2	32	2		4		26
	55-64	1	22	1	1	11		23
	65 lat i więcej		19		1	6	1	32
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	13	2	1	10	0	31
	Miasto do 20 tys.	3	24			5	2	27
	20-100 tys.	1	25	1		4		23
	101-500 tys.	2	30	1	2	6		24
	501 tys. i więcej mieszk.	7	42	4				11
Wykształcenie	Podstawowe		11	1	1	12	1	33
	Zasadnicze zawodowe	2	19	1	1	6		25
	Średnie	3	26	1	1	6		23
	Wyższe	2	31	2		2	1	23
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.		34	2		1		25
	Średni personel, technicy	4	30	3				11
	Pracownicy adm.-biurowi	5	30				5	23
	Pracownicy usług	5	21	2	2	6		33
	Robotnicy wykwalifikowani	4	14			6		29
	Robotnicy niewykwalifik.		23			15		29
	Rolnicy		12			33		23
Pracujący na własny rach.	4	29	3		3		29	
Bierni zawodowo	Renciści		23	3	2	11		28
	Emeryci		22		1	5	1	26
	Uczniowie i studenci	3	21	7		6		18
	Bezrobotni	4	16			7		27
	Gospodynie domowe i inni		17					24
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	29			2		26
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	5	26	5		2		37
	sekt. prywat. poza rolnict.	5	26	1	1	5	1	21
	prywatnym gosp. rolnym		16			35		21
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	3	11	1		19		25
	501-750	4	20	2	1	3		23
	751-1000		17	1	3	8		27
	1001-1500		26	1		4		33
	Powyżej 1500 zł	3	37	1		1	2	19
Ocena własnych war. mater.	Złe	2	12	2	3	9		25
	Średnie	1	21	1	0	6	0	29
	Dobre	3	29	2		6	1	21
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	7	20			2	3	35
	Raz w tygodniu		19	3	1	9		32
	1-2 razy w miesiącu	1	22		1	5		28
	Kilka razy w roku	4	31		1	4		11
	W ogóle nie uczestniczy	4	28			3	3	11
Poglądy polityczne	Lewica		24		1	5		7
	Centrum	2	31	2	1	8		16
	Prawica	4	17	2		6	1	47
	Trudno powiedzieć		16		1	5		21

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					Liczba osób
		Ruch Palikota (RP)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		4	9	2	1	25	583
Płeć	Mężczyźni	5	12	2	2	22	307
	Kobiety	3	6	3	1	27	276
Wiek	18-24 lata	9	5	1	4	28	71
	25-34	6	4	1	1	29	94
	35-44	8	8	6	1	22	97
	45-54	1	9	3	1	21	105
	55-64	3	14	1	1	23	101
	65 lat i więcej	2	10	2	1	26	115
Miejsce zamieszkania	Wieś	4	7	2	1	29	228
	Miasto do 20 tys.	4	7	3	1	24	91
	20-100 tys.	3	14	3	3	24	127
	101-500 tys.	5	6			23	72
	501 tys. i więcej mieszk.	7	10	4	1	14	65
Wykształcenie	Podstawowe	2	8	2	2	27	115
	Zasadnicze zawodowe	5	8	3		29	128
	Średnie	4	9	2	2	23	210
	Wyższe	6	10	3	1	20	130
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	5	12	2	1	17	75
	Średni personel, technicy	8	3	4		37	27
	Pracownicy adm.-biurowi	8	10	4	3	11	31
	Pracownicy usług	8	7			15	38
	Robotnicy wykwalifikowani	1	2	5	3	36	64
	Robotnicy niewykwalifik.	4		5		24	25
	Rolnicy	6	8			18	28
	Pracujący na własny rach.	6	14			11	20
Bierni zawodowo	Renciści	3	7			22	37
	Emeryci	2	13	3	1	27	132
	Uczniowie i studenci	6	6	2	6	26	42
	Bezrobotni		16			29	37
	Gospodynie domowe i inni	9	3	8		38	28
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	6	10	4		23	94
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	5	4	3	3	10	43
	sekt. pryw. poza rolnict.	6	6	2	1	26	141
	prywatnym gosp. rolnym		8			19	27
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	6	3		29	84
	501-750	5	9	6	3	24	60
	751-1000	8	8	5	1	22	82
	1001-1500	2	9	2	1	22	89
	Powyżej 1500 zł	6	14	2	1	14	126
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	10	7		30	85
	Średnie	5	8	1	1	26	257
	Dobre	5	9	2	2	21	241
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		5	6	2	19	39
	Raz w tygodniu	2	6	3	1	26	298
	1-2 razy w miesiącu	2	9	2	2	27	79
	Kilka razy w roku	8	16	2	2	21	109
	W ogóle nie uczestniczy	14	11		2	25	58
Poglądy polityczne	Lewica	12	33	2	1	16	108
	Centrum	4	5	4	3	24	186
	Prawica	2	1	3		16	187
	Trudno powiedzieć	3	3		1	50	101